

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău (jud. N. Pasescic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, N. Craiu, N. Simciuc)

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecători:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de avocatul Victor Brînză, în interesele lui George Boțan, împotriva deciziei din 10 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de George Boțan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești pe lângă Ministerul Justiției al RM cu privire la contestarea actelor administrative,

c o n s t a t ă :

La data de 27 iulie 2015, avocatul Victor Brînză, în interesele lui George Boțan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești solicitând anularea Deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 02 iulie 2015 privind constatarea abaterilor disciplinare în activitatea executorului judecătoresc George Boțan, anularea Ordinului Ministrului Justiției nr. 307 din 16 iulie 2015 prin care s-a dispus retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc George Boțan, obligarea Ministerului Justiției al RM de a emite ordin de investire a lui George Boțan cu împuterniciri de exercitare a activității de executare.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la data de 02 iulie 2015, în rezultatul examinării de către Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești a adresării CIA „Asito” SA s-a decis de a constata că acțiunea executorului judecătoresc constituie o abatere disciplinară prevăzută de art. 21 alin. (2) lit. b¹), c) și f) al Legii privind executorii judecătorești, pasibilă de aplicare a sancțiunii disciplinare de retragere a licenței; s-a notificat Ministrul Justiției în baza art. 24 alin. (4) al Legii privind executorii judecătorești despre decizia adoptată cu propunere de aplicare a sancțiunii disciplinare de retragere a licenței executorului judecătoresc George Boțan; s-a informat executorul judecătoresc și solicitantul inițierii procedurii disciplinare despre rezultatele examinării.

Conform aceleași decizii s-a menționat că nu este definitivă, nu poate fi contestată în instanța de judecată, însă constituie temei pentru emiterea ordinului Ministrului

Justiției privind sancționarea disciplinară a executorului judecătoresc George Boțan, cu retragerea licenței.

Susține că, temei faptic de aplicare a sancțiunii disciplinare de către Colegiu constituie faptul că executorul judecătoresc George Boțan în mod ilegal și abuziv, cu depășirea competențelor atribuite a modificat obiectul sechestrului de asigurare a acțiunii și a stabilit sechestrul pe alte 31 de bunuri imobile (după caz cote părți din acestea), neîncadrate în vre-un careva titlu executoriu. Respectiv, executorul judecătoresc a depășit limitele sechestrului stabilit de instanța de judecată.

Menționează că, sub aspect procedural Colegiul își întemeiază decizia de sancționare pe următoarele: a) executorul judecătoresc nejustificat a lipsit de la examinarea abaterii disciplinare; b) executorul George Boțan nu și-a prezentat poziția scrisă asupra petiției din procedura disciplinară, iar materialele procedurii sunt suficiente pentru examinare; c) începând cu 01 iulie 2014 - executorul George Boțan a fost sancționat cu amendă la data de 25 septembrie 2014, cu muștrare la data de 11 decembrie 2014 și cu avertisment la data de 18 decembrie 2014, iar în această perioadă Colegiul a recepționat 25 de petiții privind atragerea lui George Boțan la răspundere disciplinară, din care 13 proceduri sunt în proces de examinare.

Remarcă că, Colegiul își întemeiază decizia pe art. 23 alin. (8), art. 24 alin. (1) lit. e), alin. (3), alin. (4), alin. (6) și alin. (7) al Legii privind executorii judecătorești și pct. 43 al Regulamentului de activitate a Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești.

Relatează că, la data de 16 iulie 2015 prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 307, în temeiul art. 19 alin. (1) lit. d), art. 24 alin. (1) lit. e) și alin. (4) al Legii privind executorii judecătorești, a deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 02 iulie 2015 și pct. 7 alin. (1) lit. u) al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Colegiului Disciplinar s-a dispus retragerea licenței executorului judecătoresc George Boțan; încetarea activității executorului judecătoresc George Boțan și radierea din Registrul executorilor judecătorești; transmiterea în termen de 10 zile de către executorul George Boțan a sigiliului, legitimației, procedurilor de executare, arhiva și registrele de evidentă la Camera teritorială a executorilor judecătorești Centru; trecerea din ziua publicării ordinului a dreptului de gestionare a contului curent special al executorului judecătoresc George Boțan în administrarea Camerei teritoriale a executorilor judecătorești Centru, care în decurs de 3 zile va desemna persoana care va gestiona contul curent special respectiv; aducerea la cunoștință a ordinului către UNEJ și Judecătoria Centru cu publicarea lui în Monitorul Oficial.

Consideră că, decizia de constatare a abaterii disciplinare și Ordinul Ministrului Justiției privind retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc George Boțan sunt neîntemeiate și contrare prevederilor legale.

Indică reclamantul că Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești și-a depășit competențele acordate prin lege și regulamentul de activitate și a examinat o solicitare ce ține de competența instanței de judecată și a altor organe sau instituții. Colegiul indică că ar fi constatat în activitatea executorului judecătoresc George Boțan abateri disciplinare cum ar fi cele prevăzute de art. 21 alin. (2) lit. b¹), c) și f) al Legii privind executorii judecătorești, adică încălcarea gravă a legislației, săvârșirea unor fapte care aduc atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri și încălcarea codului deontologic.

Menționează că nu este clar prin ce se confirmă încălcarea gravă a legislației, atunci când nu există o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată sau a altui organ abilitat din

care să rezulte că executorul judecătoresc George Boțan a încălcat legea, iar Colegiul nu are atribuții de constatare a încălcărilor de legislație. Respectiv, din decizia Colegiului disciplinar nu este clar care sunt faptele executorului judecătoresc George Boțan ce aduc atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri și prin ce a încălcat Codul deontologic.

Prin decizia din 02 iulie 2015, Colegiul nu a constatat incapacitatea profesională a executorului George Boțan exprimată prin anularea irevocabilă de către instanța de judecată a unui număr de executări silite reprezentând 10% din dosarele de executare sau a unor acte de executare, întocmite în cel mult 20% din dosarele de executare, instrumentate într-un an calendaristic.

Afirmă că, în baza dispozițiilor art. 24 alin. (3) al Legii privind executorii judecătorești, sancțiunea de retragere a licenței poate fi aplicată în cazul constatării abaterilor disciplinare prevăzute la art. 21 alin. (2) lit. b¹) și i) din aceeași Lege, adică, încălcarea gravă a legislației și constatarea incapacității profesionale exprimată prin anularea irevocabilă de către instanța de judecată a unui număr de executări silite reprezentând 10 % din dosarele de executare sau a unor acte de executare, întocmite în cel mult 20% din dosarele de executare, instrumentate într-un an calendaristic.

Opinează că, în lipsa constatării concomitente în activitatea executorului judecătoresc George Boțan a abaterilor disciplinare stipulate la art. 21 alin.(2) lit. b¹) și i) din Legea privind executorii judecătorești, față de acesta nu poate fi aplicată sancțiunea disciplinară de retragere a licenței, or, Colegiul nu a constatat incapacitatea lui profesională.

Declară că, actele administrative sub forma deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 02 iulie 2015 de constatare a abaterii disciplinare în activitatea executorului George Boțan și Ordinul Ministrului Justiției nr. 307 din 16 iulie 2015 privind retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc George Boțan sunt neîntemeiate, exagerate, contrare prevederilor legale și pasibile anulării.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2015 a judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de George Boțan și s-a anulat decizia din 02 iulie 2015 a Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea abaterilor disciplinare în activitatea executorului Judecătoresc George Boțan; s-a anulat ordinul nr.307 din 16 iulie 2015 a Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc George Botan; în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 10 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Ministerul Justiției al RM și s-a casat hotărârea din 27 noiembrie 2015 a judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea depusă de George Boțan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești pe lângă Ministerul Justiției al RM cu privire la contestarea actelor administrative.

La data de 12 martie 2016, avocatul Victor Brînză, în interesele lui George Boțan, a declarat recurs împotriva deciziei din 10 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat că la examinarea pricinii, instanța de apel, Colegiul disciplinar și Ministerul Justiției al RM au aplicat eronat normele de drept material.

Menționează că, sunt eronate și abuzive concluziile Colegiului disciplinar, Ministerului Justiției al RM și ale instanței de apel privind existența temeiului legal de sancționare a executorului George Boțan și retragere a licenței acestuia, deoarece speței nu îi sunt aplicabile prevederile art. 21 alin. (2) lit. b¹), c) și f) al Legii privind executorii judecătorești, or, la materialele pricinii lipsesc careva confirmări care să ateste că George Boțan a încălcat grav legislația, a săvârșit fapte care aduc atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri și a încălcat Codul deontologic.

Susține că, nu există o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată sau altui organ abilitat din care să rezulte că executorul judecătoresc George Boțan a încălcat legea, iar Colegiul nu are atribuții de constatare a încălcărilor de legislație. Prin încheierea din 02 iulie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a casat decizia din 02 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău și s-a casat hotărârea din 17 martie 2015 a judecătoriei Centru, mun. Chișinău. Nu există un act judecătoresc prin care să fie constatate încălcări ale legislației din partea executorului judecătoresc la emiterea încheierii din 09 februarie 2015.

Consideră că, instanța de apel neîntemeiat a admis aplicarea art. 24 alin. (3) al Legii privind executorii judecătorești care indică că sancțiunea de retragere a licenței poate fi aplicată în cazul constatării abaterilor disciplinare prevăzute la art. 21 alin.(2) lit. b¹) și i) al aceleiași Legi, adică încălcarea gravă a legislației și constatarea incapacității profesionale, exprimată prin anularea irevocabilă de către instanța de judecată a unui număr de executări silite reprezentând 10% din dosarele de executare sau a unor acte de executare, întocmite în cel mult 20% din dosarele de executare, instrumentate într-un an calendaristic. În lipsa constatării concomitente, în activitatea executorului judecătoresc a abaterilor disciplinare stipulate la art. 21 alin.(2) lit. b¹) și i) al Legii privind executorii judecătorești, în opinia sa, nu poate fi aplicată sancțiunea disciplinară de retragere a licenței, or, Colegiul nu a constatat incapacitatea lui profesională.

Afirmă că, instanța de apel la examinarea pricinii nu a constatat și elucidat obiectiv toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

În acest sens declară că, în cererea ce chemare în judecată se invocă un șir de circumstanțe relevante pentru examinarea obiectivă a cazului, una fiind că Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești și-a depășit competențele acordate prin lege și regulamentul de activitate și a examinat o solicitare ce ține de competența instanței de judecată și altor organe sau instituții, ceea ce a fost neglijat de instanța de apel.

Conform pct. 35 al Regulamentului de activitate al Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești, Colegiul disciplinar nu va examina solicitările care țin de competența instanței de judecată, de competența altor organe și instituții sau care nu întrunesc prevederile art.21 al Legii privind executorii judecătorești nr.113 din 17 iunie 2010, iar conform art. 21 al Legii privind executorii judecătorești, executorul judecătoresc poartă răspundere disciplinară pentru încălcarea obligațiilor sale profesionale.

La caz, în cadrul examinării procedurii disciplinare Colegiul disciplinar, neîntemeiat își atribuie funcțiile instanței de judecată de a constata încălcări ale legislației.

Remarcă că, abaterile disciplinare pe care le indică Colegiul Disciplinar ca fiind constatate nu sunt confirmate în decizia sa, deoarece nici nu este clar prin ce se confirmă circumstanța de încălcare gravă a legislației, atunci când nu există o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată sau altui organ abilitat din care să rezulte că executorul judecătoresc George Boțan a încălcat legea, iar Colegiul disciplinar nu are atribuții de constatare a încălcărilor de legislație. Respectiv, din decizia Colegiului disciplinar nu este

clar care sunt faptele executorului judecătoresc ce aduc atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri și prin ce a încălcat Codul deontologic.

Opinează că, în circumstanțele constatate de Colegiul disciplinar executorului judecătoresc Boțan George nu-i poate fi aplicată sancțiunea de retragere a licenței.

Colegiul disciplinar prin decizia din 02 iulie 2015 nu a constatat incapacitatea profesională a executorului George Boțan exprimată prin anularea irevocabilă de către instanța de judecată a unui număr de executări silite reprezentând 10% din dosarele de executare sau a unor acte de executare, întocmite în cel mult 20% din dosarele de executare, instrumentate într-un an calendaristic, rezultând din prevederile art. 24 alin. (3) al Legii privind executorii judecătorești. Respectiv, consideră că în lipsa constatării concomitente în activitatea executorului judecătoresc George Boțan a abaterilor disciplinare stipulate la art. 21 alin.(2) lit. b¹) și i) al Legii privind executorii judecătorești, față de acesta nu poate fi aplicată sancțiunea disciplinară de retragere a licenței, or, Colegiul nu a constatat incapacitatea lui profesională.

Precizează că, decizia Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești nu conține soluțiile prevăzute de legislație.

Conform pct. 30 al Regulamentului de activitate al Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești, colegiul examinează solicitările adresate Colegiului disciplinar privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc și dispune, printr-o decizie motivată, după caz: a) aplicarea sancțiunii disciplinare; b) respingerea solicitării de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Indică că, Ordinul Ministrului Justiției nr. 307 din 16 iulie 2017 cu privire la retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc George Boțan nu a fost precedat de aplicarea sancțiunii disciplinare față de George Boțan. În rezultatul examinării procedurii disciplinare în privința executorului judecătoresc George Boțan, nu a fost emis vreun ordin prin care față de el să fie aplicată sancțiunea disciplinară. Ordinul Ministrului Justiției nr. 307 din 16 iulie 2015 de retragere a licenței nu putea fi emis fără ca față de executorul Boțan George să fie aplicată sancțiunea disciplinară, circumstanță ce urma a fi scrisă expres într-un act administrativ.

Consideră că, sunt în contradicție cu materialele pricinii concluziile instanței de apel, iar argumentele Ministerului Justiției și Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești, nu pot sta la baza casării hotărârii primei instanțe.

În consecință, relevă că din aspectele invocate rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă arbitrar, prin neexpunerea asupra tuturor aspectelor importante, fără probe ce ar dovedi concluziile instanței, prin încălcarea principiilor de înfăptuire a justiției și cu încălcarea dreptului reclamantului la un proces echitabil.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat decizia contestată la data de 10 martie 2016, iar avocatul Victor Brînză, în interesele lui George Boțan, a declarat recurs la data de 12 martie 2016, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 11 mai 2016 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificînd legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de avocatul Victor Brînză, în interesele lui George Boțan și va casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Conform art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, nr. 793 din 10 februarie 2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost pricinuită.

Rezultînd din prevederile legale enunțate supra, precum și din dispozițiile art. 2 și art. 3 ale Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actul administrativ cu caracter normativ sau individual; contractul administrativ; nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată atît în art. 2 al Legii contenciosului administrativ, cît și în Rezoluția (77) 31 cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. Conform acestor reglementări, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Conform art. 24 alin.(3) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pîrîtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.

Conform art. 26 alin.(1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Din materialele pricinii rezultă că prin decizia Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești de pe lângă Ministerul Justiției al RM din 02 iulie 2015, în rezultatul examinării sesizării CIA „Asito” SA, s-a decis constatarea că acțiunea executorului judecătoresc constituie o abatere disciplinară prevăzută de art. 21 alin. (2) lit. b¹), c) și f) al Legii privind executorii judecătorești, pasibilă de aplicare a sancțiunii disciplinare de retragere a licenței; s-a notificat Ministrul Justiției în baza art. 24 alin. (4) al Legii privind executorii judecătorești, despre decizia cu propunere de aplicare a sancțiunii disciplinare de retragere a licenței executorului judecătoresc George Boțan; s-a informat executorul judecătoresc și solicitantul inițierii procedurii disciplinare despre rezultatele examinării; decizia nu este definitivă, nu poate fi contestată în instanța de judecată, însă este temei pentru emiterea ordinului Ministrului Justiției privind sancționarea disciplinară a executorului judecătoresc George Boțan cu retragerea licenței (f.d.10-11).

Prin Ordinul nr. 307 din 16 iulie 2015 cu privire la retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc, al Ministrului Justiției, s-a dispus retragerea licenței seria LE nr. 065 a executorului judecătoresc George Boțan; încetarea activității executorului judecătoresc George Boțan, teritoriul de activitate în mun. Chișinău și radierea din Registrul executorilor judecătorești; în termen de 10 zile, executorul judecătoresc George Boțan, va transmite conform cerințelor art. 20 al Legii cu privire la executorii judecătorești, sigiliul, legitimația, procedurile de executare, arhiva și registrele de evidență la Camera teritorială a executorilor judecătorești Centru; din ziua publicării ordinului, dreptul de gestionare a contului curent special al executorului judecătoresc trece în administrarea Camerei teritoriale executorilor judecătorești Centru care în termen de trei zile, va desemna persoana ce va gestiona contul curent respectiv; ordinul se aduce la cunoștință Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești și Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, în a cărei circumscripție executorul judecătoresc își are biroul de activitate și se publică în Monitorul Oficial (f.d.9).

Conform art. 6 alin. (1), (2) al Legii privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010, executorul judecătoresc este independent în activitatea sa și se supune numai legii. Orice imixtiune în activitatea de executare a documentelor executorii este inadmisibilă și atrage răspundere în condițiile legii.

Conform art. 21 al Legii privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010,

(1) Executorul judecătoresc poartă răspundere disciplinară pentru încălcarea obligațiilor sale profesionale. Abaterile disciplinare se examinează de către Colegiul disciplinar.

(2) Executorul judecătoresc va fi tras la răspundere disciplinară pentru acțiuni sau omisiuni care contravin dispozițiilor stabilite de lege, cum ar fi: a) nerespectarea secretului profesional; b) încălcarea incompatibilităților stabilite la art.5; b¹) încălcarea

gravă a legislației; c) săvârșirea unor fapte care aduc atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri; d) tergiversarea sistematică și neglijența în efectuarea lucrărilor legate de procedura de executare; e) refuzul intenționat de a efectua acte de executare, ceea ce a avut drept consecință încălcarea drepturilor părților în cadrul procedurii de executare; f) încălcarea Codului deontologic; g) nerespectarea hotărârilor organelor profesionale ale executorilor judecătorești; h) absența nejustificată de la birou mai mult de două zile lucrătoare consecutive; i) constatarea incapacității profesionale, exprimată și prin anularea irevocabilă de către instanța de judecată a unui număr de executări silite reprezentând 10% din dosarele de executare sau a unor acte de executare, întocmite în cel mult 20% din dosarele de executare, instrumentate într-un an calendaristic.

Conform art. 24 al Legii privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010,

(1) Sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea faptei și constau în: a) avertisment; b) mustrare; c) amendă; d) suspendare a activității; e) retragere a licenței.

(3) În cazul constatării abaterilor disciplinare prevăzute la art.21 alin.(2) lit.b¹) și i), va fi aplicată sancțiunea disciplinară indicată în prezentul articol la alin.(1) lit.d) sau e).

(4) Sancțiunile disciplinare prevăzute la alin.(1) lit.d) și e) se aplică prin ordin al Ministrului Justiției, în baza unei decizii a Colegiului disciplinar, iar celelalte sancțiuni se aplică prin decizie a Colegiului disciplinar.

(7) Actul prin care s-a aplicat sancțiunea disciplinară poate fi contestat în instanță de judecată.

Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea primei instanțe precum că în rezultatul examinării procedurii disciplinare în privința executorului judecătoresc George Boțan nu este clar prin ce s-a constatat încălcarea gravă a legislației, în condițiile când nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă care să ateste că executorul judecătoresc George Boțan a încălcat legea.

La acest capitol, Colegiul reține că Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești a constatat că în mod ilegal și abuziv, cu depășirea competențelor atribuite, executorul judecătoresc a modificat obiectul sechestrului de asigurarea a acțiunii, a stabilit sechestrul pe alte 31 de bunuri imobile (după caz cote părți din acestea), neindicate în vreun titlu executoriu judecătoresc. Respectiv, executorul judecătoresc a depășit limitele sechestrului stabilit de instanța de judecată.

Ca consecință, Colegiul Disciplinar a conchis că prin aceste fapte, executorul judecătoresc George Boțan a încălcat prevederile art.27 alin.(4) Cod de executare, a prejudiciat grav onoarea și probitatea profesiei de executor judecătoresc. Acțiunile executorului judecătoresc George Boțan constituie abatere disciplinară prevăzută de art. 21 alin. (2) b¹), c) și f) al Legii privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010. Încălcarea fiind apreciată ca fiind extrem de gravă.

Din textul deciziei Colegiului Disciplinar se profilează că prin încheierea din 10 iunie 2014 a judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, în scopul asigurării acțiunii în mărimea sumei revendicate de 502647, 51 euro și 50000 lei, s-a aplicat sechestrul asupra bunului imobil situat în mun.Chișinău, str. Bănulescu Bodoni, nr. 57/1, ce aparține CIA „Asito” SA.

Prin încheierea din 11 iunie 2014 a executorului judecătoresc George Boțan s-a aplicat sechestrul asupra bunului imobil indicat, conform pct.1 și 2 ale încheierii.

Prin încheierea din 09 februarie 2015 a executorului judecătoresc George Boțan s-

a admis cererea creditorului privind substituirea măsurilor asiguratorii; s-a anulat sechestrul aplicat pe bunul imobil amplasat în mun.Chișinău, str. Bănulescu Bodoni, nr. 57/1, stabilit anterior și totodată a fost aplicat sechestrul pe alte 31 de bunuri imobile (după caz cote părți din acestea), ce aparțineau cu drept de proprietate CIA „Asito” SA, amplasate pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

CIA „Asito” SA, prin cererea din 26 februarie 2015, a solicitat executorului judecătoresc anularea măsurilor de asigurare aplicate, deoarece bunurile imobile sechestrate prin încheierea din 09 februarie 2015, făceau parte din rezervele tehnice al companiei.

Prin scrisoarea din 06 martie 2015 a executorului judecătoresc s-a respins cererea CIA „Asito” SA ca neîntemeiată.

Prin hotărîrea din 17 martie 2015 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău s-a admis integral cererea CIA „Asito” SA și s-a anulat încheierea nr.065-815/14 din 09 februarie 2015 a executorului judecătoresc George Boțan privind substituirea măsurilor asiguratorii și s-a ridicat sechestrul aplicat pe bunurile imobile ale CIA „Asito” SA sechestrate prin încheierea nr.065-815/14 din 09 februarie 2015 a executorului judecătoresc George Boțan privind substituirea măsurilor asiguratorii (f.d.68-72).

Prin decizia din 02 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de BC „Victoriabank” SA și s-a menținut hotărîrea din 17 martie 2015 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău(f.d.63-67).

Prin încheierea din 02 iulie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de revizuire depusă de ÎM „Focus-Sat” SRL și s-a casat decizia din 02 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din 17 martie 2015 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău (f.d.46-51).

În consecință, Colegiul decelează că nu există un act judecătoresc irevocabil care să ateste încălcarea legislației de către executorul judecătoresc George Boțan.

Colegiul consideră irelevantă concluzia instanței de apel precum că executorul judecătoresc și-a depășit competențele prin modificarea obiectului sechestrului și substituirea formei de asigurare a acțiunii, deoarece la caz nu este nici o hotărîre judecătorească irevocabilă care să confirme acest fapt, or, actele executorului judecătoresc nu au fost obiectul litigiului în speță.

Colegiul relevă că sancțiunea privind retragerea licenței, pornind de la prevederile legale enunțate supra, poate fi aplicată doar în cazul constatării abaterilor disciplinare prevăzute la art.21 alin.(2) lit.b¹) și i).

Sub acest aspect, Colegiul remarcă că nu a fost constatată nici incapacitatea profesională a executorului judecătoresc George Boțan, exprimată prin anularea irevocabilă de către instanța de judecată a unui număr de executări silite reprezentînd 10% din dosarele de executare sau a unor acte de executare, întocmite în cel mult 20% din dosarele de executare, instrumentate într-un an calendaristic, fapt corect apreciat și de prima instanță.

Or, alte probe care să ateste contrariul nu au fost prezentate, în condițiile cînd sarcina probațiunii era pusă pe seama pîrîtului, rezultînd din prevederile art. 24 alin.(3) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 22 alin.(1) al Legii privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010, Colegiul disciplinar se constituie pe lîngă Ministerul Justiției și are drept scop examinarea cazurilor privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului

judecătoresc la solicitarea Ministrului Justiției, a Consiliului Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, a părților în procedura de executare, precum și la solicitarea unor alte persoane.

Astfel, cu referire la ipoteza instanței de apel precum că Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești este unicul organ competent în constatarea și aplicarea sancțiunilor disciplinare, Colegiul menționează că constatarea și aplicarea sancțiunilor disciplinare executorilor judecătorești se efectuează de către Colegiul Disciplinar în rezultatul existenței probelor pertinente și concludente ce atestă ilegalitatea acțiunilor acesta, la caz, un act judecătoresc irevocabil.

La caz, Colegiul reține și argumentul recurentului precum că rezultând din prevederile pct. 35 al Regulamentului de activitate a Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești, conform cărora Colegiul nu va examina solicitările care țin de competența instanței de judecată, de competența altor organe și instituții sau care nu întrunesc prevederile art.21 din Legea nr.113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești.

Mai mult, constatarea Colegiul disciplinar precum că acțiunile executorului judecătoresc George Boțan constituie abatere disciplinară prevăzută de art. 21 alin.(2) lit.b¹), c), f) al Legii privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010, nu conține o desfășurare a acțiunilor executorului judecătoresc George Boțan la fiecare încălcare în parte.

La acest capitol, Colegiul decelează că executorului judecătoresc George Boțan i se impută pe lângă încălcarea gravă a legislației, fapt menționat și supra, și săvârșirea unor fapte care aduc atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri și încălcarea Codului deontologic.

În acest context, Colegiul reliefă că în decizia sa Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești nu aduce careva argumente în favoarea abaterilor disciplinare ce țin de săvârșirea unor fapte care aduc atingere onoarei, probității profesionale ori bunelor moravuri și încălcarea Codului deontologic, or, asumțiile expuse în textul acesteia se referă doar la încălcarea gravă a legislației.

În atare circumstanțe, Colegiul consideră lipsită de suport probant decizia Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești, în condițiile când această nu conține decît o expunere a actelor de dispoziție emise la caz atît de instanțele de judecată, cît și de executorul judecătoresc.

Tot aici, este de menționat că însăși constatarea Colegiului Disciplinar precum că executorul judecătoresc a depășit limitele sechestrului stabilit de instanța de judecată, poziție preluată eronat și de instanța de apel, Colegiul o consideră nefondată, deoarece nu este confirmat caracterul peremptoriu al acestei constatări, în condițiile când nu există un act judecătoresc irevocabil în acest sens.

Concomitent Colegiul remarcă că, rezultând din prevederile art. 24 alin.(4) al Legii privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010, reiterat și supra, sancțiunile disciplinare prevăzute la alin.(1) lit.d) și e) se aplică prin ordin al ministrului justiției, în baza unei decizii a Colegiului disciplinar, iar celelalte sancțiuni se aplică prin decizie a Colegiului disciplinar.

Conform pct. 30 al Regulamentului de activitate a Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești, Colegiul examinează solicitările adresate Colegiului disciplinar privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc și

dispune, printr-o decizie motivată, după caz: a) aplicarea sancțiunii disciplinare; b) respingerea solicitării de aplicare a sancțiunii disciplinare.

În contextul prevederilor enunțate supra, Colegiul relevă că sancțiunea disciplinară privind retragerea licenței executorului judecătoresc George Boțan, a fost aplicată prin ordinul nr. 307 din 16 iulie 2015 al Ministrului Justiției cu privire la retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc, însă decizia Colegiul Disciplinar în acest sens a fost sub formă de propunere adresată Ministrului Justiției.

La caz, Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea primei instanțe precum că nu a fost probată necesitatea aplicării celei mai severe sancțiuni disciplinare executorului judecătoresc George Boțan-retragerea licenței.

Or, reiterarea de către Colegiul Disciplinar a sancțiunilor aplicate executorului judecătoresc George Boțan în a doua jumătate a anului 2014 și alte solicitări de sancționare recepționate în acest sens, nu constituie temei de retragere a licenței, în condițiile când fiecare caz se examinează în parte, rezultând din opinia, documentele și alte probe necesare elucidării faptelor care au fost solicitate sau despre care s-a luat cunoștință în mod direct, a cauzelor și împrejurărilor concrete în care acestea s-au produs, conform pct. 32 al Regulamentului de activitate a Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești.

În consecință, Colegiul consideră eronată concluzia instanței de apel precum că Ministerul Justiției și-a justificat în fapt și în drept decizia rezultând din constatările Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești în raport cu prevederile legale, în condițiile când concluzia Curții de Apel Chișinău contravine circumstanțelor pricinii.

Prin urmare, Colegiul precizează că prima instanță corect a concluzionat asupra ilegalității deciziei Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova din 02 iulie 2015 cu privire la constatarea abaterilor disciplinare și ca consecință a anulat ordinul Ministrului Justiției nr. 307 din 16 iulie 2015 prin care s-a dispus retragerea licenței și încetarea activității executorului judecătoresc George Boțan, rezultând din probele administrate la speță în raport cu circumstanțele pricinii și normele de drept material aplicabile speței date.

La caz, Colegiul notează că practica CEDO, rezultând din prevederile art. 1 al Protocolului nr. 1, califică că retragerea licenței pentru desfășurarea unei anumite activități constituie o ingerință în dreptul de proprietate, adică respectarea bunurilor acestuia (*Tre Traktor Aktiebolag vs Suedia*, 7 iulie 1989).

Conform art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi privat de proprietatea sa decât din cauza unei utilități publice și în condițiile prevăzute de lege și principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului pe care îl dețin statele de a pune în vigoare legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosirea bunurilor în conformitate cu interesul general sau pentru a asigura plata impozitelor sau altor contribuții sau amenzilor.

Astfel, CtEDO reamintește că art. 1 din Protocolul nr. 1 cere înainte de toate și mai ales ca o ingerință a autorității publice în beneficierea de dreptul la respectarea bunurilor să fie legală. În special, alineatul doi al acestui articol, recunoscând statelor dreptul de a reglementa folosirea bunurilor, impune condiția ca acest drept să fie exercitat prin punerea în vigoare a „legilor”, principiul legalității presupunând existența unor norme de drept

intern suficient de accesibile, precise și a căror aplicare este previzibilă (a se vedea, *mutatis mutandis*, Broniowski împotriva Poloniei [GC], nr. 31443/96, paragraful 147)

De altfel, ingerința în dreptul de proprietate trebuie să vizeze nu numai un „scop legitim” conform „interesului general” ci și să păstreze un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat de orice măsură aplicată de stat, inclusiv măsurile destinate să reglementeze folosirea bunurilor. Este ceea ce exprimă noțiunea de „echilibru just” de păstrat între cerințele de interes general ale comunității și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale persoanei.

Colegiul relevă că în speță scopul legitim este reglementat de Legea privind executorii judecătorești nr.113 din 17 iunie 2010, ca fiind o ingerință prevăzută de lege.

În privința scopului urmărit de ingerința în litigiu, Colegiul reține că ingerința în cauză urmărea un scop legitim conform interesului general, și anume respectarea legislației în vigoare în exercitarea activității de executor judecătoresc.

În ceea ce privește proporționalitatea între mijloacele folosite și scopul vizat în cauză, Colegiul reține că aceasta nu se va respecta, în condițiile când abaterile disciplinare imputate executorului judecătoresc nu sunt confirmate, însă necătfînd la aceasta, se solicită retragerea licenței.

Mai mult, sancțiunea disciplinară privind retragerea licenței se admite în condiții stricte stabilite de lege, reiterate supra, pe cînd în speță nu au fost respectate, argument invocat și de recurent.

Prin urmare, retragerea licenței executorului judecătoresc George Boțan în atare circumstanțe, nu ar constitui decît o ingerință în dreptul de proprietate, în condițiile cînd se încalcă principiul proporționalității.

Sub aspectul temeiniciei cerinței privind obligarea Ministerului Justiției de a emite ordin de investire în funcție de executor judecătoresc a lui George Boțan, Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia primei instanțe precum că această cerință urmează a fi respinsă, or, însăși admiterea cerințelor precedente cu anularea actelor contestate, presupune revenirea în funcție a lui George Boțan.

Totodată, Colegiul relevă că în cadrul judecării pricinii, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În circumstanțele de fapt și de drept menționate și avînd în vedere faptul că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, apreciind greșit circumstanțele de fapt, iar hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei contestate și menținerea în vigoare a hotărîrii primei instanțe.

În baza celor expuse, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), art.445 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Victor Brînză, în interesele lui George Boțan.

Se casează decizia din 10 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de George Boțan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Colegiului Disciplinar al Executorilor Judecătorești pe lângă Ministerul Justiției al RM cu privire la contestarea actelor administrative, cu menținerea hotărîrii din 27 noiembrie 2015 a judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală